

Suomen Ympäristökeskukselle

KANNANOTTO

Vesienhoidon ympäristötavoitteita ja poikkeuksia koskevan oppaan luonnoksesta

Suomen Vesiensuojelun keskusliitto (VSKL)

Suomen Vesiensuojelun keskusliitto (VSKL) pitää vesienhoidon ympäristötavoitteita ja niistä poikkeamista koskevan oppaan päivytystä merkittävänä neljännen vesienhoitokauden valmistelun kannalta. Opas ohjaa keskeisesti vesipuidedirektiivin mukaisten tavoitteiden soveltamista käytännössä vesienhoitosuunnitelmissa ja lupamenettelyssä. VSKL katsoo, että oppaan tulee ensisijaisesti vahvistaa vesien hyvän tilan tavoitteen sitovuutta sekä varmistaa, että poikkeuksia sovelletaan aidosti viimesijaisina ja tarkoin perusteltuina ratkaisuin.

Kohtuuttomien kustannusten arviointi

VSKL korostaa, että kohtuuttomien kustannusten arviointi on oppaan keskeisin ja vaikutuksiltaan merkittävin osa. Mikäli kustannus-hyötytarkastelussa painottuvat lyhyen aikavälin taloudelliset kustannukset ja rajattu tarkastelunäkökulma, on olemassa riski, että vesienhoidon tavoitteita lievennetään perusteettomasti.

Hyötyjen arvioinnissa tulee huomioida kattavasti vesien hyvän tilan pitkän aikavälin vaikutukset, mukaan lukien luonnon monimuotoisuus, ekosysteemipalvelut, juomaveden turvaaminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, virkistyskäyttö sekä tulevien sukupolvien hyvinvointi. Hyvän tilan saavuttamatta jättäminen ei ole kustannukseton vaihtoehto, vaan se voi lisätä yhteiskunnallisia, ekologisia ja taloudellisia riskejä tulevaisuudessa.

VSKL katsoo, että kohtuuttomuuden arvioinnissa tulee nimenomaisesti velvoittaa huomioimaan luontoarvot, ekosysteemipalvelujen rahassa vaikeasti mitattavat hyödyt, riskienhallinta sekä tulevien sukupolvien oikeudet. Arvioinnin menetelmien, viitearvojen ja oletusten tulee olla läpinäkyvästi esitettyjä ja julkisesti arvioitavissa.

Resurssien riittävyys ja arviointien luotettavuus

Poikkeusten käyttö edellyttää huolellisia perusteluja ja luotettavaa tietopohjaa. VSKL korostaa, että vesien tilan seuranta, biologisten laatutekijöiden kehittäminen sekä taloudellisten arviointimenetelmien kehittäminen edellyttävät riittäviä ja pitkäjänteisiä resursseja. Mikäli seuranta heikkenee, kasvaa virheellisten tila-arvioiden ja perusteettomien poikkeusten riski.

Yhteenveto

VSKL katsoo, että vesienhoidon peruslähtökohtana tulee säilyä vesien tilan parantaminen ja turvaaminen – ei tavoitteiden lieventäminen kustannusperusteisesti ilman kokonaisvaltaista yhteiskunnallista tarkastelua. Kohtuuttomien kustannusten arvioinnin tulee tukea vesien hyvän tilan saavuttamista, ei muodostua välineeksi ympäristötavoitteiden keventämiselle

Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry

Helsinki. 27.2.2026

Hannu Moilanen

Toiminnanjohtaja